

Veerle Solia

Van: Pala <info@pala.be>
Verzonden: donderdag 27 september 2012 3:37
Aan: Veerle Solia
Onderwerp: Coöperaties, veel belangrijker dan we denken | Transitiefestival | Artikelreeks coöperaties

Wordt deze nieuwsbrief niet goed weergegeven? [Klik hier.](#)

PALA

Onze globaliserende wereld in woord en beeld
NIEUWSBRIEF

27 September 2012

Inhoud

Inleiding
Coöperaties, veel belangrijker dan we denken
Transitiefestival 26 oktober Gent

Inleiding

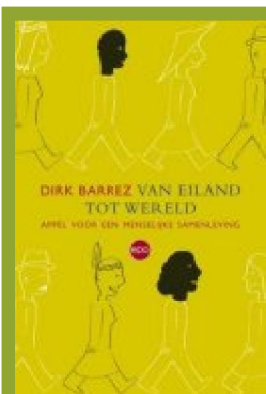
In deze PALA aandacht voor een artikelreeks over coöperaties. We publiceren voluit de eerste bijdrage: coöperaties zijn belangrijker dan we denken. En we wijzen de weg naar de volgende bijdragen.

Met Global Society vzw zijn we fier mee aan de basis te liggen van het Transitienetwerk Middenveld dat op 26 oktober in Gent het eerste Transitiefestival organiseert. Bedoeling? Van Vlaanderen een topregio maken met de meest duurzame economie. Dat is dringend nodig, zeker ook in mondiaal perspectief. Want ecologisch gooien we allerm minst hoge ogen met onze economie, en met de verdeling van de welvaart gaat het ook al de verkeerde kant uit.

Jan Rutgeerts
Global Society vzw

Coöperaties, veel belangrijker dan we denken

Coöperaties zorgen voor meer jobs dan multinationals. En ze

AANBOD van
Verontwaardiging
naar Verandering
+ Van eiland tot
wereld.
voor slechts 15 €
ipv 25 €, incl.
verzending

NIEUW BOEK
SLECHTS 6 EURO

presteren beter als het er op aan komt de duurzame economie te creëren die we nodig hebben. Ze doen dat veel beter dan – jawel, dat hoeft gezegd – frauduleuze bankiers of op snelle winst beluste private equity fondsen. Raar dus dat zovelen zoals konijnen alleen maar naar de lichtbak van de beurzen kijken. Vandaag deel 1 van onze artikelreeks, coöperaties zijn veel belangrijker dan we denken.

Het is onbegrijpelijk dat elke dag zowat alle economische aandacht gaat naar de bedrijven die op de beurs staan.

Dat we al te weinig beseffen hoe belangrijk coöperatieve ondernemingen wel zijn, hoeft niet te verwonderen. Want elke dag focussen media zowat al hun economische aandacht op de grootste privébedrijven die op de beurs staan. Dat levert een volledig vervormd beeld.

Ontzettende reductie van wat welvaart is

De werkwijze van de meeste media leidt tot een ontzettende reductie van wat economie echt is, namelijk alles wat de creatie en de verdeling van welvaart heeft te maken. Maar als het om economie draait, laten de media de verdelingskant bijna altijd weg.

Ook de productie van massa's welvaart die overheden, overheidsbedrijven en in principe niet door financiële winst gedreven actoren uit de samenleving als scholen, ziekenhuizen, tal van cultuurorganisaties en coöperatieve bedrijven valt vrijwel steeds buiten hun beeld. Dat lot is als bijna vanzelfsprekend ook weggelegd voor de noeste arbeid van bijna alle zelfstandigen. Ook privébedrijf zijn is amper voldoende.

Neen, om echt de aandacht van media te vangen moet je een groter of zelfs reuzengroot en beursgenoteerd privéconcern zijn. En de reductie van wat economie is, stijgt ten top in de vlotte 'formats' van radio- en tv-uitzendingen die zich beperken tot de vraag: "En Paul, of Pascal, moet ik dat aandeel nu kopen of verkopen?".

Goed voor 100 miljoen jobs

De werkelijkheid is dat coöperaties wereldwijd meer dan een miljard leden tellen... en dat ze minstens 100 miljoen jobs creëren. Velen zullen er verbaasd van opkijken dat dit er meer zijn dan alle multinationals samen.

verzending

inbegrepen

Van eiland tot wereld.

Slechts 12 € i.p.v.

19 €

Plus verzending gratis

Grootste private werkgever in Zwitserland

In de Amerikaanse staat Wisconsin zijn coöperaties goed voor 71 procent van alle jobs, in de Canadese provincie Quebec vormen ze de grootste werkgever en in Colombia de tweede grootste, in Kenia zorgen coöperaties voor maar liefst 45 procent van het nationaal inkomen, in India werken alleen al in de melkcoöperaties 13 miljoen mensen, in Italië en Frankrijk gaat het telkens om meer dan 1 miljoen werknemers en in Zwitserland zijn de coöperatieve bedrijven de grootste private werkgever.

Wie heeft echt verstand van meer stabiele en duurzame economie?

Nog belangrijker, coöperaties schenken de wereld een economie die veel duurzamer en stabiel is dan de crises waarmee de privé-grootbanken en het beurskapitalisme ons de jongste decennia opladen.

Als vele beursgenoteerde bedrijven al de mond vol hebben van duurzaamheid, dan tonen nogal wat coöperaties in hun praktijk veel meer hoe dat echt moet. Daarmee zouden de economiepagina's van de media volgeschreven kunnen zijn, maar niet dus... we proberen dat gat alvast een beetje te dichten.

Onderzoek leert dat de bedrijven zelf alvast duurzamer zijn. Ze bestaan langer dan andere bedrijven in de privésector en bieden dus veel meer werkzekerheid aan wie er werkt. En dat is nog meer zo omdat ze minder dan naamloze vennootschappen jobs delokaliseren naar goedkope loonlanden: hun activiteiten zijn immers dikwijls veel meer geworteld in de lokale samenlevingen.

Echte coöperaties draaien ook niet mee in de zotternijen van het financiële kapitalisme dat enkel maar geïnteresseerd is in geld, meer geldwinst, superwinsten. Neen, ze concentreren zich op de reële economie, op het creëren van echte welvaart door het produceren en aanbieden van maatschappelijk nuttige goederen en diensten.

En vaak zijn ze ook meer begaan met de ecologische minpunten van hun economische activiteit. Een aantal coöperaties wijst zelfs ronduit de weg naar een veel meer ecologische economie.

Coöperaties, beter antwoord op de vele crises?

Wie al die pluspunten wat laat doordringen, komt vanzelf tot een uitdagende bedenking en een heel belangrijke vraag. We leven in een wereld die financieel en economisch op haar gat zit – in eerste instantie door het wangedrag van de grootbankiers – geplaagd is door toenemende inkomensongelijkheid, zich klem rijdt in tal van ecologische crises en haar democratieën aan het opbranden is.

In hoever kunnen coöperaties, samen met andere vormen van maatschappelijk gedreven welvaartscreatie, een antwoord bieden op al die crises? Kunnen ze ons helpen aan een sociaalecologische economie die de nodige welvaart voortbrengt zonder de aarde om zeep te helpen, die efficiënt functioneert en waarop samenleving en werknemers opnieuw meer greep hebben?

Zo geformuleerd klinkt het veel te mooi om ooit waar te kunnen zijn. Maar laten we dan vooral naar de praktijk kijken. Morgen al maken we beter kennis met Coop en Migros.

Dirk Barrez is onder andere auteur van 'Van eiland tot wereld. Appèl voor een menselijke samenleving' en 'van Verontwaardiging naar Verandering'.

Klik hier voor deel 2 van de artikelreeks 'De kampioenscoöperaties': Iedereen kent Carrefour of Aldi. Tijd om Migros en Coop te leren kennen

Klik hier voor deel 3 van de artikelreeks 'De kampioenscoöperaties': Zijn dit de koplopers in duurzaamheid? Daar lijkt het sterk op

Klik hier voor deel 4 van de artikelreeks 'De kampioenscoöperaties': "Coop is wereldkampioen duurzaamheid."

*Klik hier voor een volledig overzicht (volledig vanaf 3 oktober 2012) –
<http://www.dewereldmorgen.be/tags/kampioenencoöperaties>*

Deze artikelreeks kwam tot stand met de steun van het Fonds Pascal Decroos

**UITZONDERLIJK AANBOD voor PALA lezers: boeken
Verontwaardiging + Eiland voor slechts 15 €**

Wanneer u het meer uitgebreide boek *'Van eiland tot wereld. Appèl voor een menselijke samenleving'* (258 p.) bestelt samen met het veel meer recente *'van Verontwaardiging naar Verandering'* (3de druk al, 72 p.) betaalt u slechts 15 €. En dat is met de verzending inbegrepen (alleen al de winkelwaarde is 25 €) – klik hier voor dit voordeelaanbod

Enkel het boek *'Van eiland tot wereld'* bestellen kan natuurlijk ook – voor slechts 12 €, verzending inbegrepen – klik hier

Transitiefestival op 26 oktober in Gent

Van Vlaanderen een topregio maken met de meest duurzame economie, dat is de dynamiek die het Transitiefestival – op 26 oktober in Gent – zo snel als maar mogelijk op gang wil trekken. Want als we morgen nog altijd goed willen leven, moeten we onze welvaart zowel ecologisch duurzaam als sociaal rechtvaardig voortbrengen en verdelen. En de samenleving moet die doorbraak forceren.

Als ratten in de val

Schrikbeelden zouden niet goed werken om verandering te stimuleren. Het zou te verkiezen zijn om te tonen dat het anders even goed of zelfs beter leven is. Toch maar even eerst proberen de ernst van de situatie te schetsen. Want met de economie die we vandaag mondiaal pratikeren, zitten we als ratten in de val.

We hangen ons op aan een mank financieel systeem dat onze economie kapot maakt; energetisch lopen we op de klippen van onbetaalbare fossiele brandstoffen die zowel uitgeput raken als de aarde opwarmen; het besef zal binnendringen dat we grote delen van Vlaanderen, Nederland en andere regio's aan de zee zullen moeten prijsgeven; eten voortbrengen voor iedereen lukt minder en minder; exploderende inkomensongelijkheid jaagt tallozen onder de bestaansminima; honderden miljoenen moeten have en goed verlaten in de hoop elders een menselijk leven te kunnen opbouwen: olopemde conflicten monden uit in steeds meer geweld.

Als we dit alles willen vermijden, moet het dus helemaal

anders, en wel dringend, eigenlijk zelfs meteen.

Het goede nieuws is dat...

Het goede nieuws is dat we eigenlijk weten waar het naartoe moet. Het komt erop aan ten laatste in 2050 een economie uit de grond te stampen die de nodige welvaart op een ecologisch duurzame wijze weet te produceren – voor rijke landen wil dat zeggen dat hun CO2 en materialengebruik met 90 procent moet verminderen – en tegelijkertijd die welvaart sociaal rechtvaardig te verdelen zodat alle mensen ook humaan kunnen leven.

Essentieel om zulke transitie te doen lukken is dat de samenlevingen, van lokaal tot mondiaal, vat krijgen en greep houden op die nieuwe sociaalecologische economie, dat het met andere woorden om een democratische economie gaat.

Een half begin

Het is dus een goede zaak dat het begrip transitie steeds meer te horen en te lezen valt, vaak in een zinsnede als 'transitie naar een duurzame economie of samenleving'. Maar er zijn ook keerzijden

Bedrijven nemen al langer het woord duurzaamheid in de mond, of het begrip maatschappelijk verantwoord ondernemen. Soms werken ze daar echt aan, te dikwijls is het enkel voor de galerij.

Overheden omarmen datzelfde containerbegrip maar weigeren er dikwijls concrete inhoud en praktijk aan te geven.

En beide vergeten al te dikwijls dat een ecologische economie ook sociaal rechtvaardig moet zijn, en niemand in de kou mag laten. De vraag van wie die duurzame economie die we allemaal samen moeten bouwen dan wel is, wordt niet eens gesteld, lijkt zelfs niet in de hoofden op te komen.

De onontbeerlijke rol van de samenleving

Hoe komen we er dan wel? We weten dat zonder initiatieven uit de samenleving – dat middenveld tussen overheid en economie – het dikwijls niet lukt om goede oplossingen voor grote maatschappelijke problemen te vinden. Als wij vandaag bijvoorbeeld kunnen genieten van prima gezondheidszorg, heeft die haar wortels in het mutualisme dat door de samenleving is uitgewerkt en uiteindelijk kon uitgroeien tot de wettelijk verplichte ziekteverzekering voor iedereen.

In een dynamische samenleving broeit altijd wat, het jongste

decennium zeker ook een groeiende behoefte om mee en harder te sturen en te trekken aan de noodzakelijke transitie richting sociaalecologische economie. Eind 2009 gaven initiatiefnemer Peter Tom Jones samen met An Heyerick, Ward Bosmans en ondergetekende de aanzet om een groep te verzamelen van personen uit verenigingen die een cruciale rol vervullen in maatschappelijke verandering. Opzet: een fris toekomstbeeld voor het jaar 2050 schetsen, de noodzakelijke stappen daartoe identificeren en die ook realiseren, onder andere door druk uit te oefenen op en beïnvloeden van economie en overheden.

Dit werd het Transitienetwerk Middenveld waarin mensen participeren uit zo verscheiden organisaties als ACW, ABVV, Bond Beter Leefmilieu, Samenlevingsopbouw, Vredeseilanden, KULeuven, Steunpunt TRADO Transities voor Duurzame Ontwikkeling van UGent, KH Leuven, DeWereldMorgen.be, MO*, BAM, Demos, Kaaitheater, Terra Reversa, Triodos Bank en Global Society vzw.

Transitiefestival 26 oktober

Intussen acht het netwerk zich klaar om naar buiten te treden. Er is gekozen voor de formule van een transitiefestival, een hele dag lang in Vooruit in Gent. Er zijn tal van praktische ateliers, informatieve kortfilms, debatten, uiteenzettingen, een informatiemarkt... en ook de redactie van de door Global Society mee opgerichte en gesteunde nieuwssite DeWereldMorgen.be verhuist die dag naar Gent.

Voor het hele programma – en om in te schrijven – verwijzen we u graag naar de website van het Transitienetwerk Middenveld – www.transitiefestival.be

AANBOD Global Society boek – REEDS 3de DRUK

Het boek *van Verontwaardiging naar Verandering. Hoe is onze wereld eraan toe? Waar moet het naartoe? Hoe geraken we daar?* Voor slechts 6 euro, verzending inbegrepen – om te bestellen [klik hier](#)

Meteen voordelig 10 of 20 exemplaren kopen? Dat kan ook

10 ex. kosten 40 euro, voor 20 ex. is de prijs slechts 60 euro, telkens verzending inbegrepen. Voor deze bestellingen vanaf 10 ex., mail

adres en aantal boeken,
of bel naar tel. 32 (0)486 36 09 68

JA, IK WORD NU PALA 2 EURO STEUNGEVER

Met slechts 2 euro per maand verzeker ik de verdere uitbouw
van PALA... [klik hier](#)

WERK MEE AAN EEN LEEFBARE WERELD Ben je tevreden over
PALA ?

Mail hem dan door naar vrienden en kennissen.

Wil je geen enkele PALA missen,
om gratis in te schrijven, [klik hier](#)

BOUW MEE AAN EEN LEEFBARE WERELD Zie je onze initiatieven
zoals de PALA brief, onze websites, boeken en DVDs wel
zitten?

We willen graag nog meer doen.

Uw steun is welkom op
rekeningnummer 979-2186488-16
met vermelding "steun Global Society vzw"

[Uitschrijven](#)